

ТОНГ ЮЛАДЗИ

Муассислар: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МАТБОУТ ҚУМИТАСИ

Газета 1929 йил, 1 августдан чиқа бошлаган

№ 40 (65916)
1996 йил, 12 июнь, чоршанба

Сотувда
эркин нархда

— Молларни тепаликда боқмагин, эшитдингми, ўзинг ҳам у ерга бора кўрма, — деб тайинладилар онам.

— Бўлмаса, бедаси ўриб олинган майдон бор-ку, ўша ерда боқаман.

— Йўқ, йўқ, асло беда-

Бир пайтлар экинлардаги ҳар хил касалликка қарши турли кимёвий дорилар ишлатилган. Масалан, чирмовикни йўқотиш учун беда ўриб олингандан сўнг бедапояга турли хил кимёвий эритмалар пуркалган. Бу каби заҳарли кимёвий дорилардан фойда-

талабга жавоб бермайди. Исиқ кунларда бугланиб, ёгин гарчилик пайтида тупроқ ювилиб, шамол таъсирида атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатиб, инсон саломатлигига путур етказмоқда.

Бундан ташқари туманимиз экологиясига таъсир кўр-

ОНАЖОНИМ ТАБИАТ

зор томонга ҳам ўта кўрма, заҳарли химикатлар сепилган.

— Тавба, тепаликка бор-масам, бедазорга ўтмасам, молларни қаерда боқаман? — дея ўйланиб қолдим.

Онамнинг бунчалик ха- вотирланишлари сабаби ни- ма экан, дейсизми? Келинг, яхшиси бир бошдан гапи- риб бера қолай.

Ўзим мактабимиздаги «Ёш экологлар» тўгараги- нинг аъзосиман. Раҳбаримиз Тиллахон опа Ҳамидо- ва бизга ҳамиша табиатни авайлаб-асрашимиз зарурли- гини уқтирадилар. Ва, бу йўлда биргаликда амалий ишлар ҳам қилдирадилар. Яқинда мактабларда фао- лият кўрсатаётган «Яшил ва мовий назоратчи» гуру- хи аъзолари билан бирга маҳалла ва ташкилотларга йўл олдик.

ланиш таъкиқлангандан сўнг барча дорилар Тўракўргон тумани ҳудудига келтириб кў- миленган. Бу ерда бир неча йил-

сатувчи омиллардан яна бири саноат корхоналари ва фер- малардир.

Туманда фермер хўжали-

лардан бери турли заҳарли химикатлар сақланиб кели- няпти. Бу жойлар экологик

гини ривожлантириш бораси- да кўпгина ишлар амалга оши- рилди. Айрим «чаққон» фер-

тириб юборишган.

Кўшма рейдимида Ибрат жамоа хўжалиги, сутни қайта

ишлаш корхонаси, ширин- лик агрофирмаси ҳамда М. Бозоров фермер хўжалиги раҳбарлари билан учрашиб, йул қўйилаётган камчилик- лар хусусида баҳслашдик. Ва бу ишлар ижобий ҳал қилинди. Косонсой қир- гогидаги ерлар аҳоли яшashi учун булиб берилган. Бу ерда яшайдиган аҳоли сой қирғоқ- ларини чиқиндиҳонага айлан-

Баҳром ҲАКИМОВ,
Наманган вилояти,
Тўракўргон
туманидаги 13-
мактабнинг 10- синф
ўкувчиси.

Суратда: «Яшил ва мовий назоратчи»лар гурухи аъзолари жойлардан олган суратларини намойиш қилияпти.
Р. АЛЬБЕКОВ сурати.

Шаҳримизнинг соя-салқин кучаларидан бирида 250-бо- лалар bogчasi бор. Bogча байрамона беzaтилган. Болажонлар бири-биридан чи- ройли, ясаниб олишган. Бу ерда шаҳарда биринчи маро- таба bogча болалари ўртасида спартакиада мусобақалари ўт- казилияпти. Унда тўмандаги 14 та болалар bogчasi кич- кинтойлари иштирок эта- дилар.

Бу байрамга йил давоми- да ҳозирлик кўрдик, — деди биз билан бўлган сұхбатда

bogcha mudirasasi Raъno opa Жафарова. Ҳар бир bogchaga мини-волейбол, чим устида хоккей, кўл тўпи, ритмик гимнастика, у-шу, футбол буйича мусобақа дастурини юбордик. Bogchalardan гурухлар тузилиб, берилган курсат- малар асосида тайёргарлик бошланди.

Спартакиадага Ўзбекистон «Камолот» жамгармаси, ЖБИ заводи, Ёгочни қайта ишлаш

«Дуст» корхонаси каби таш- килотлар ҳомийлик қилиш- мокда.

Беллашув тугади. Аммо голиб ҳам, мағлуб ҳам бўлмади. Иштирокчиларнинг ҳар бири ажойиб совгалар, совринлар

олдилар. Ота-оналари Черно- билда хизмат қилган 40 на- фар кичконтойга, шунингдек кам таъминланган оила- ларнинг фарзандларига ҳам маҳсус совгалар улашилди. Ҳар бир bogcha тарбияланув- чилари тайёрлаб келган кон- церт дастури шух рақслар, шодон куй-қўшиқларга уланди. Bolalalar bu baiyramga жонкуяр тарбиячилари Сабо- ҳат Исматова, Нигора Соди-

кова, Мухтабар Зиярбекова- лар билан катта тайёргарлик кўрганликларини намойиш этдилар.

Болажонлар байрамига Халқ таълими бўлимидан, туман хокимлигидан вакиллар, кичконтойларнинг ота-она- лари ҳам меҳмон бўлиб ке- лишди. Байрамлари кўп мам- лакатнинг болалари қувноқ ва хушчақчақ бўладилар. Бу байрам эса чин маънодаги саломатлик байрами бўлди.

Махмуда ҲАЙДАРОВА.

Болалар боғчаси ёнидан ута туриб, беихтиёр болакайларнинг шўх-шодон қўшиқлари кулогимга чалинди. Сузларнинг танишлиги мени янада сергаклантириди. Шошма, бу Муҳаммаджоннинг шеърлариду! Ҳа, адашмадим. Бундай равон, содда ва дилкап сатрларни фақат Муҳаммаджон Қўшоқовгина ёзарди. Мендан ўн ёшлар чамаси кичик, ижоди пишиқ, уз фикрини ярим ҳазил, ярим чин тарзда етказа оладиган бу ижодкорни китоб-

хонлар жуда яхши танишади. Бунинг боиси, Муҳаммаджон катталар учун ҳам, болалар учун ҳам баҳоли қудрат қалам теб-

тобхонлар оммасига яхши таниши бўлган севимли шоиримиз газалхон мулла Қўшоқдомла Мискиннинг угли бўлган.

МУҲАММАДЖОННИ

ратған. Гарчанд ёзганлари матбуоъсаҳифаларида камдан-кам кўзга ташланса-да, ҳалқчиллиги боис, осонгина ё қўшиқ, ё ривоят бўлиб тарқаб кетарди.

Муҳаммаджонга ижодкорлик ота мерос истеъдод эди. У ки-

шоирнинг болалиги Қозиобод мавзеида, «Ёнбошарик» сув бўйлари-ю «Улоқт»нинг багирларида ўтган. Бизларнинг bog қўшнимиз эди. Уларнинг шаҳар ҳовлилари қадим Девонбеги маҳалласида жойланган бу-

либ, у ерда ўз даврининг машхур шоирў алломалари жамланиб, дийдорлашиб туришарди. Ҳатто бобомиз Фурқат ҳам Тошкентта келганларида мана шу даргоҳда бир неча бор меҳмон бўлганлар. Абдулла бул-

Хотира

яқинини жамлаб, бир китоб қилдириш ниятида F. Гуломномли наприётга топшира-

НЕГА

ЭСЛАДИМ?

ди. Афсуски, унинг ниятлари мустажо бўлмай қолди.

Шу тобда Муҳаммаджонни нега бунчалик узоқ эсладим? Ярим аср умр кўрган хокисор шоиримиздан болаларга қолган мерос—қувноқ қўшиқдандир бу. Орамиздан барвақт қетган Муҳаммаджон шоиргина бўлиб қолмай, киши билмас оташнафас, торсиз ҳофиз ҳам эди. Гап-гаштакларда Завқийнинг «Қўлингни пардалар қилдинг» газалини халқ йўлида ёниб куйлаб, давраларга файз киритарди. Унинг камсуқумлиги боис ижод маҳсулларининг бари чоп этилмаган. Аммо шу биргина қўшиқ ҳам Муҳаммаджон орамиздан осон йўқоладиган одам эмаслигидан далолатдир. Болалар тилидан айтилган шу қўшиқ орқали ҳам уни тирик кўргандек, суҳбатлашгандек бўлдим.

Толиб Йўлдош.

роқ келгин, биргалашиб тўқийимиз.

Таклиф Нигорага ҳам маъқул бўлди. Шу баҳона у ҳам тўқишга қизиқиб кетди. Дугонаси билан бирга «Тўқувчилик» тўгарагига қатнай бошлиди.

Дилафрўз ва Нигора сингари тўқишига иштиёқманд қизларнинг сони таътил кунларида 50 дан ортиб кетди. Улар — Водил қишлоғи атрофидаги 3-, 4-, 18-, 20-мактабларнинг ўқувчилари. Санамхон опа Нигонова раҳбарлигига ўзларига керакли кийим-кечакларни тўқишишмокда. Уз иқтидорларига қараб гуруҳларга булиниб ўқиётган Дилафрўз Урмонова, Нигора Содикова, Гулёра Зокирова, Ерқиной Лутфидинова

кабиларга дугоналарининг ҳавас билан қарашлари ҳам шундан. Дилафрўз, бугун синглимнинг тугилган куни. Совгамни кечгача битказа оласанми? — сўради зорлануб Нигора.

Дилфуз ҲАЙДАРОВА,
4-мактабнинг 7-синф ўкувчиси.

Дилфуз ҲАЙДАРОВА,
4-мактабнинг 7-синф ўкувчиси.

Фарғонадан ёзалимлар

Яқинда вилоятимиз болалар ва ўмирлар ижодкорлик марказида иқтидорли ўқувчилар кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Ҳайъат аъзолари энг яхши иш эгаларини совғалар билан тақдирлашди. «Миллий каштачилик» тўгарагидан

Холисхон Ҳакимова, тўқувчи қиз Ерқиной Лутфидинова, «Дўппичилик» тўгараги аъзоси Нилуфар Ҳусанова ва «Наққошлиқ» тўгараги аъзоси Уткиржон Қосимовни табриклаймиз.

Ойдина ҲАЙДАРОВА,
3-мактабнинг 9-синф ўкувчиси.

— Дилафрўз, бугун синглимнинг тугилган куни. Совгамни кечгача битказа оласанми? — сўради зорлануб Нигора.

— Ҳаракат қиласман. Яхшиси эрта-

Биз озиқиб кутган таътил ҳам бошлианди. Уни ҳар ким турлича ўтказади. Санжар билан Жаҳонгир эса...

— Кўйларинг нечта бўлди? — сураб қолди бир куни Санжардан Жаҳонгир.

— 15 та, нимайди?

— Вой, менда ҳам 15 та. Сентябрacha кимнинг қўйлари кўпроқ бўларкин? Мусобақалашамизми?

— Бўпти, — суюниб кетди Санжар.

Дарвоқе, бу кичик «фермер»ларнинг қўёнлари, хўроз-томуқлари ҳам бор. Уларни ҳам яхши парваришлаб, купайтиришадиган бўлишди. Шундай қилиб икки дўст ишга киришиб кетди. Уларнинг бу гайратидан отоналари ҳам мамнун бўлишти. Кўйларни эрталабки ва кечки салқинда ўтлатгани далага олиб чиқи-

ХУНАР БИЛАН ИЛМНИНГ ЎГРИСИ ЙЎК

МЕН ТЎҚИГАН ГИЛАМЛАР ДУНЁ КЕЗСА

— Мақсуда болам, анови Курсиябонунинг набираси бирар чиройли гиламлар тўқиятики, кўриб ҳайрон қолдим, ҳавасларим келди-я!

Бувижонимнинг кўча дарвозадан кира солиб айтган бу гапларидан нафасим ичимга тушиб кетди. «На хотки уларга атаб тўқиётганим — жойнамоз гиламча ҳақида бирор айтиб қўйган бўлса, «сюрприз» қўлмоқчи эдим-а!

Хайрият, хавотирим бекор экан. Менинг гилам тўқиши тўгарагига қатнашаётганимдан ҳам, бу санъат аллақачон қўлимдан келиб қолганидан ҳам хабарлари йўқ экан. Бўлмаса қўшни нинг набирасини мақтабути пармидилар.

Совгами топшириб, бор сирларимни очган куним, бувижонимнинг қувонганларини кўрсангиз эди. Бувими қувонтирган яна бир нарса камтарлигим эди. Ахир хунарни то ўрганиб олмагунимча ҳеч кимга айтмаган эдим-да.

Мен қатнашаётган ижодиёт марказидаги гилам тўқиши тўгарагига қули гул уста Махтар опа раҳбарлик қиласилар. Мабодо бирорта бола иш ўрганишда қийналса, улар хунарнинг йўл-йуриклини жуда содда йўл билан тушунирадилар.

Устозимиз ва бизнинг мақсадимиз худди ота-боболаримиз сингари гиламларимиз довруги оламга кетса. Ишончимиз комилки, гиламчилик сингари миллий санъатга кенг йўл очилган экан, орзудаги кунлар жуда яқин.

Мақсуда ИБРАГИМОВА.

СЕҲРЛАНГАН КИЙҚИМЛАР

— Куй-е, қийқимлар ҳам сеҳрланадими, майд-чўйда матолар кимга ҳам зарур бўларди, ташлаб юборамиз.

— Юр Лобар опанинг ёнларига, ажойиб мўъжизанинг гувоҳи бўласан.

Мен дугонамнинг қистови билан унинг ортидан эргашдим. У айтган бинога етиб келгач, «Қуроқчилик тўгараги» деб ёзиб қўйилган эшикни очдик. Хонада муалима Лобар опадан булак ҳеч ким йўқ экан. Устоз саломимизга алик олгач, утиришга таклиф қилиб, ишида давом этди. Стол устида етии хил рангда товланиб турган парча, атлас, духоба ва бир қанча матолар қийқимларини тез-тез қайчилади, шу ҳолатда биттабиттадан тўртга буқлади, кейин буқлоқнинг силлиқ бурчагини ташқарига, кесилган, нотекис томонини ҷекарига қаратиб, ёнма-эн тахлаб, улаб чиқди. Хаш-паш дегунча четлари арра шаклидаги лентасимон буюм пайдо бўлди.

Лобар опа обдон ишини якунлаб олгач, бизга сўз қотди:

— Мен бажарган ҳаракатларни тақрорлаб, яна тўққизта худди шунақа лента ясаб, ёнма-эн улаб чиқилса, битта ўртачароқ ёстиққа жилд тайёр бўлади. Бу хунарни ўргансангиз, биринчидан исрофгарчилликнинг олди олинади, иккинчидан, йўқдан бор қилганингиз учун уйдагилар санъатингизга қойил қолишади. Чақонлик, ижодкорлик билан иш тутсангиз оиласа ҳам даромад келтиришингиз мумкин.

Мен қуроқчилик тўгарагига ана шу кундан аззо бўлгандим. Машгулотларимиз жуда қизиқарли ўтади. Уйимиздаги ортиқча матолар, кўйлак тикканда четларидан чиқкан майд-чўйда қийқимларни олиб келамиз. Қуроқлардан лўла ёстиқлар, чойшаб, чойнак ва қозон қонқоқ ёпқичлари, ҳатто кўрпа, кўрпа ва кўрпачалар учун пулга мато сотиб олмайдиган бўлдик. Булардан ташқари, биз тайёрлаётган буюмларга харидорлар ҳам топилиб туради.

Яқин кунларда машгулотлар пайтида тиккан кўрпачаларимизни яқин орадаги болалар боғчасига совга қўлмоқчимиз.

Наргиза ВАФОЕВА.

ПЕШОНА ТЕРИ БИЛАН ТОПДИМ

Бозордан қайтган бувам билан бирга соч-соқоли оппоқ, нуроний бобо кириб келди.

— Болам, ясаган буюмларинг матьқул тушиб, харидор бошлаб келдим, — дедилар бувам менга .

— Карманаданман, — деди меҳмон, — «қулинг» менга маънкул, чойхонамизга ўнтача хонтахта керак эди, яхши пул тўлайман.

Хурсанд булиб кетдим. «Бува, қаранг, оиламизга мен ҳам яхшигина даромад келтирадиган бўлдим» дедим ҳазил арадаш мақтани.

Ростини айтсан, бундай муваффақият учун марказнинг дурдгорлик тўгараги раҳбари Жўрақул акага раҳмат дегим келади. Хунарда уларга тенг келадигани йўқ. Бизга ёғочдан истаган нарсани ясашни кўрсатиб бера оладилар. Улардан ўрганиш биз учун мароқли. Лекин кези келгандан бир нарсани айтиб утишини истайман. Машгулот ўтадиган устахонадаги шароит бизни қониқтирмайди. Дастроҳларимиз эски, таъмиртала. Уям ҳаммамизга етмайди. Хом-ашёни уйимиздан олиб келамиз. Шу ҳақда уйлар эканман, ранжиб кетаман.

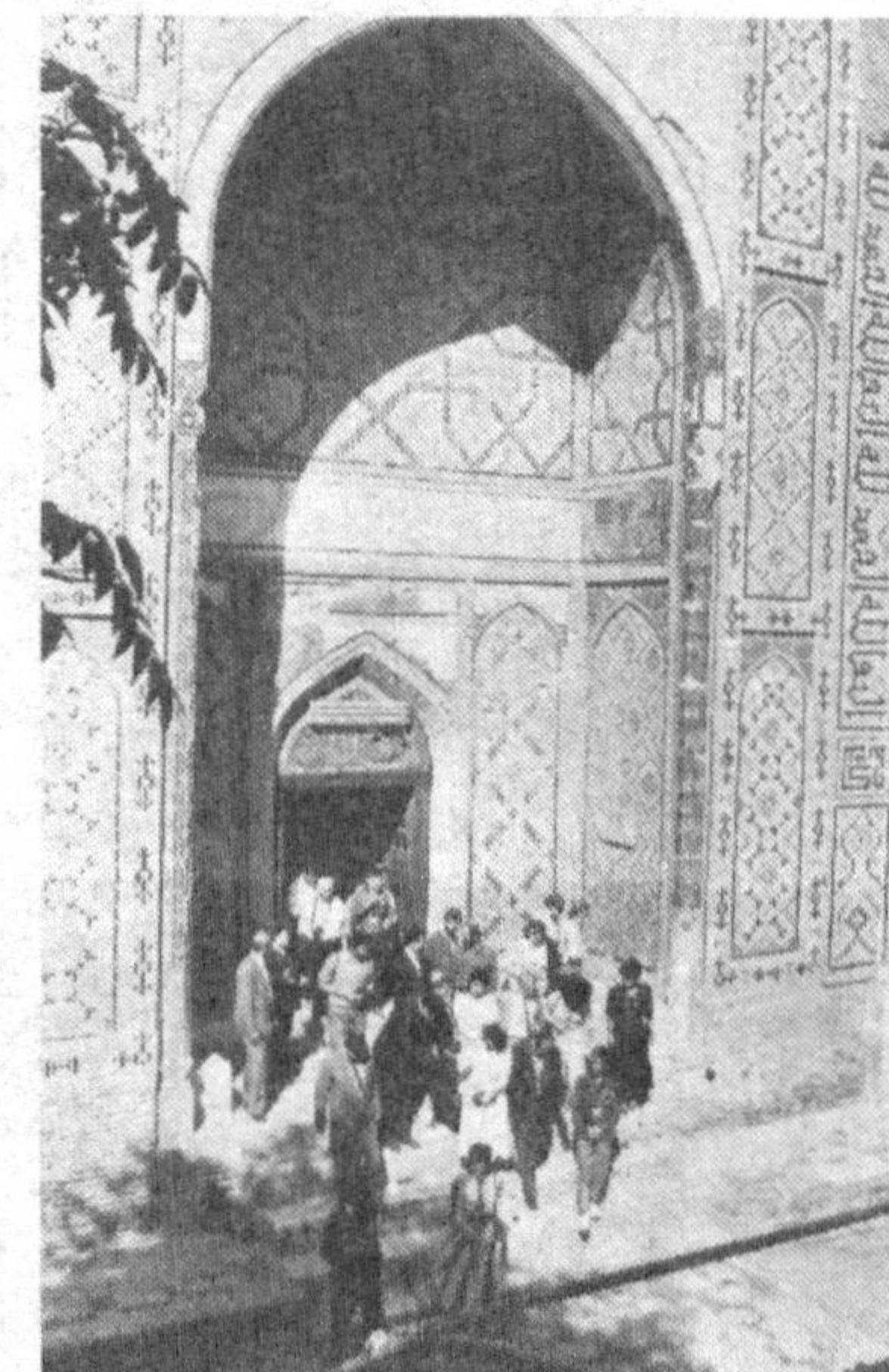
Сайд ПЎЛАТОВ.

ТАРИХИМИЗНИ ЎРГАНСАК...

Буюк узбекимнинг тарихи, жонажон Ватаёним, гўзал қишлоғим, Карманамнинг тарихи. Жаҳонда тенги йўқ бу тарих менга нақадар азиз ва мўътабар. Биз болалар уни қанча кўп ўргансак, шунча оз.

Ҳа, мен тарихимизни ўрганишга қизиқаман. Ўз қизиқишлиаримдан келиб чиқиб бир таклифни ўргатга ташламоқчиман. Яъни:

Ижодиёт марказимизда тил ва тарихимизни ўрганиш булимларини ташкил этса бўлади. Чунки юртимизнинг ўтмишдагидек буюк қудрати, бебаҳо моддий ва маънавий бойликларини дунёга қайта кўз-кўз қилиш учун хорижий тилларни пухта ўрганиш зарур. Бу ерда ҳам инглиз, араб, ҳинд, хитой, япон тилларини ўрганиш гурӯҳлари ташкил этилса, деган орзуим бор. Агар тарихни ўрганиш тўгараги ташкил этилса,

Бухоро, Кармана, унинг атрофига булиб ўтган тарихий воқеалар, шу тупроқда тугилиб ўсган, жаҳон таниган боболаримиз ҳақида атрофлича ўрганиб, маълумотлар тўпланса, айни мудда бўларди.

Дилфузза АТАУЛЛАЕВА.

Навоийдан ёзадилар

МУАММО ҲАЛ ЭТИЛСА...

«Сирли сандиқ» тортишуви, «Топқиrlар» баҳси, «Баҳт кулиб боққанд» кўриктанлови, «Соҳибқиронни ким қандай билади?» баҳси.

Булар марказимизда яқинда булиб ўтган тадбирлардир. Ҳа, бу жой фақаттинга хунар ўрганин масканигина эмас, қизиқарли беллашувлар, турди учрашувлар, мусобақалар ўтказиладиган даргоҳ ҳамдир.

Ҳа, бу жой фақаттинга хунар ўрганин масканигина эмас, қизиқарли беллашувлар, турди учрашувлар, мусобақалар ўтказиладиган даргоҳ ҳамдир. Бу бизга олам-олам за вқ-шавқ беради, зеҳнимизни ўткирлаштириб, билимимизни пухталаштиради.

Лекин ҳозир мен бир муаммо тўғрисида тұхталмоқчиман. У ҳам бўлса — тўгарак машгулотлари ўтадиган хоналаримизнинг қишида иситилмаслигидир. Тўгри, марказ раҳбари ятиустозларимиз иситиш тизимини яхшилаб беришни илтимос қилиб оталиқ ташкилотларга мурожаат қиладилар. Лекин фойдаси бўлмайди. Мен келгуси қишигача бу муаммо ҳал қилиниб, биз хунар ўрганиб, мустақил давлатимизга кўпроқ фойдаси тегадиган инсонлар булиб етишишимизга шароит яратилса дейман.

Акмал АҲМЕДОВ.

Таҳририятдан: Мана сиз мамлакатимизнинг энг кенжага вилояти навоийлик тенгдошларингизнинг ўз ижодиёт марказлари, унда олиб бораётган ишлари ҳақидаги ҳикояларини ўқидингиз. Ҳатто улар баъзи муаммолар ҳақида ҳам гапириб, ўз фикр-мулоҳазаларини ўртага ташладилар. Уларнинг мулоҳазаларига тегишли мутасаддилар эътибор қаратар, деган умидда шуларни қўшимча қиламиш. Ҳозир бу билим ва хунар масканидаги 20 дан ортиқ тўгаракда 500 га яқин ўкувчи иштирок этажити. Айниқса «Ёш адабиётчилар», «Ёш рассомлар», дурдгорлик, зардўзлик, тикувчилик тўгаракларида болалар катта қизиқиш билан фаолият кўрсатаятилар.

Азиз болалар, ёш мухбирлар! Олдинда ёз, Сизлар ана шу даврда нималар билан шуғулланишини режа қилдингиз, қандай хунар-ўрганмоқчисиз, қаерларда саёҳатда бўлиш истагингиз бор? Кўрган-кечиргандарингиз ҳақидаги мактубларингизни кутамиз.

Ибрат

«БАХОР» НИЧТ ИККИ НАВНИҲОЛИ

Биз адабиётни катта бир боққа қиёслаймиз. Унга кирган ҳар бир инсон боғнинг сархил меваларидан баҳраманд бўлади. Та-бийики, ҳар ким ўзига маъқул бўлган дарахтнинг ёнига бориб, ундан завқланади, маънавий озуқа олади. Адабиётимиз гулшанида навниҳоллар қанча кўп бўлса, шунча соз. Шеърият боғига умид билан кирган ҳар ўкувчи ноумид бўлмайди. Чунки ўзининг дидига, дилига мос «мевалар»ни топа олади. Зоро, адабиёт гулшанида униб-ўсан ҳар бир ниҳолнинг ўз ўрни бор. Агар боғбон яхши бўлса, унинг бўстонидаги бирорта ниҳол ҳам куриб қолмайди. Ҳосилга кирган дарахтнинг меваси эса турфа хил бўлиши табиий.

Шундай эзгу-ниятлар билан Тўйтепада чиқадиган «Машъял» иомли туман газетаси қошида «Баҳор» деб аталувчи адабий тўғарак ташкил этган эдим. Орадан бир ниҳол ҳосилга киргунча давр ўтди, навниҳоллар нишона кўрсата бошлади. Ҳамид Норкул ва Маъмур Бозор Алилар ана шу тўғаракда вояга етадиган умидли ижодкорлардан. Мен уларга алоҳида таъриф-тавсиф бермоқчи эмасман. Яхшиси, шеърларини ўқиб, маъно-магзини чақиб, ўзингиз баҳо берганингиз маъқул.

Барот ИСРОИЛ

ЗАМИННИ СЕВАМАН

Мени асло койимасди
Эркаламас эди ҳам,
Шундай вазмин инсон эди
Раҳматлик менинг дадам.
Бир кун тушак тортиб қолди
Фам қоплади юзини,
Энди куним битди, дея
Айтди сунгти сузини:
— Углим, мен кўп ёргу кунлар
Тилагандим Худодан,
На иложки, кўнтил дофлаб
Кетар булдим дунёдан.
Сенга олам танитмадим
Очик кетар бу кўзим.
Энди углим бардошли бул,
Тиларман сабр-тузим.
... Нетай, шундай савдолар ҳам
Бор экан-да бошимда,
Отам утиб, етим қолдим
Мен ун етти ёшимда.
Гоҳ ҳаётнинг зугумлари
Утиб кетди жонимдан,
Кимдир менга қайишди, ким
Кулиб кетди ҳолимдан.
Гарчи ҳали ниҳол эдим
Этилдиму синмадим,
Умид билан яшайвердим
Орзулардан тинмадим.
Оғир-енгил синовларга
Етди менинг бардошим,
Шунда билдим: оддий эмас —
Тошдан экан бу бошим.
... Ҳаёт асли бир мұжиза —
Ҳайратларда қотаман,
Кечанина бола эдим —
Бутун узим отаман!
Юксакларни кузлаганман,
Дилда эзгу аҳдим бор.
Бутун кимлар ҳавас қилас
Бир отадек баҳтим бор.
Отам менга мерос қилган
Шу олами севаман.
Ҳам заминни, ҳам ОНАМНИ
Ҳам одамни севаман.
Отам каби юртим сўйдим,

Жоним фидодир унга,
Таъзим қилиб яшагайман,
Тупроги зар Заминга!
Ҳамид НОРҚУЛОВ.

БАҲОР

Илиқ қуёш тафти уйқусин
бузган,
Кенг далалар бағри қолар
очилиб,
Баҳорнинг нафасин энг аввал
тўйтан,
Уриқ оппоқ гуллаб қуяр
шошириб.

Шамолда нозланиб тебранар
терак,
Шодликдан осмонга теккудек
боши.

Тупроқдан юз очган бир туп
қари ток,
Букчайиб нечундир қилас куз
еши.

Дарахтлар яшашнинг завқини
туюр,
Танда оппоқ қони жуш уриб
бирдан.

Умидлари энди куртаклаб
кетар,
Офтоб ҳадя этган ҳаётбахш
нурдан.

Этнига ранглардан лиboslar
кийиб,
Ялангоч будуне қайта ясанар.
Кузларга ором бўп кетади
сингиб,

Замин шодликлари, яшил
майсалар.

Қувонаман бугун теграмга
боқи,
Бефарах кунларим топади
барҳам.
Мусаффо ҳаволи тонглар
уйотиб,
Эзгу ҳислар билан яшайди
олам.

Маъмур Бозор Али.

Бир куни бир одам Чорсуда
эканлигига ёмғир ёғиб юбо-
риди. Шуяқин уртада дуқони
бор дустининг олдига бориб,
ундан шамсиясини омонатта
сурабди. Дусти «марҳамат», деб
шамсиясини берибди. Шам-
сияни тутиб ул одам кетибди.
Эртасига келиб шамсияни
қайтариб, ташаккур айтибди.
Орадан анча вақт ўтибди. Бир
куни шамсия берган дусти би-
лан учрашиб қолибди. Салом
берибди. Шамсия берган одам:

— Уша куни шамсияни
бермасам ҳолинг қандай ке-
чарди? — дебди.

Шамсияни омонатта олган
дуст:

— Емғирда қолиб бўкардим,
— дебди.

Шамсия берган одамнинг
фөъли ёмон экан, қилган
яхшилигингни тўқмоқ қилиб

бошга урар экан. Орадан анча
кунлар утгач, яна улар учра-
шиб, шамсия берган:

— Агар ўшандада шамсия бер-
маганимда, ёмғирдан қандай
беркинардинг, — деб ул одам-
нинг бошига яхшилигини яна
тўқмоқдек урибди.

Бир марта эмас, иккى марта

бир хил таъна!

Шамсия олган охири шам-
сия олганига юз минг пуш-
шаймон булибди. Яна бир куни
богда, ҳовуз бўйида учрашиб қо-
либдилар, ёмон феъли ул одам:

— Менга қара! Уша куни ём-
ғирда шамсия бермасам, ёмғир-

дан қандай беркинардинг, ҳо-
линг нима бўларди? — дебди.

Шамсия олиб юз минг пуш-
шаймон бўлган ул одам ҳеч
нимадемай, узини ҳовузга таш-
лабди. Ҳовуздан шалаббо бу-
либ чиқибди ва:

— Мана бундай бўлардим!
Аҳволим мана шундай бўлар-
ди! Сен узи қандай бадфөъл
одамсан? Инсон дўстига ях-
шилик қилмайдими? Озигина
яхшилигини миннат қилаве-
риб бошга тўқмоқдек уравер-
са, қиёмат кун бўлади-ку! Бер-
ганинг омонат бир шамсия-ку
узи, — деб тутоқиб, ундан айри-
либди.

Шу вақтдан бошлаб яхши
одам у билан алоқани узибди.

Бундай ёмон феъли дуст-
лардан, танишлардан худо ўзи
асрасин!

Болалар уқитувчининг олдига
югурб келишиди.

— Аҳмад сувга тушб қетди.
— Уни чиқарип олгандирсиз-
лар?

— Ҳа.
— Сунъий нафас олдирдинг-
ларми?

— Анча уриндик, аммо у ти-
пирчилаб, юлқиниб қулимидан
чиқиб қочиб қетди.

— Биласанми, бугун мен 16
қаватли бинонинг зинасидан йи-
қилиб тушдим.

— Омадинг бор экан, тирик
колганинги қара-я!

— Булмасам-чи, мен зинанинг
биринчи погонасида тургандим-
да...

— Курдингми, бу қизча ҳали
1 ўшига тулмаган бўлса ҳам
үқишини билади.

— Унда нега у китобни инда-
масдан варақламоқда.

— Чунки у үқишини билади-ю,
лекин ёш бўлгани учун ҳали гапи-
ришга урганмаган.

Ота-онаси уйда йўқлигидаги кич-
кина Дилбар сингилчасини чумил-
тирияпти.

— Мана кўярпсанми, — деди у,
— мен датто сени чумилтирасан
ҳам-а?

— Ҳа! — жавоб берди сингилча-
си. — Фақат ойим чумилтириш-
дан аввал туфлини счиб қуяр-
дилар.

Циркда кузбоглагич томоша-
бинлар ичидаги ўтирган болани ча-
кириб олиб, деди:

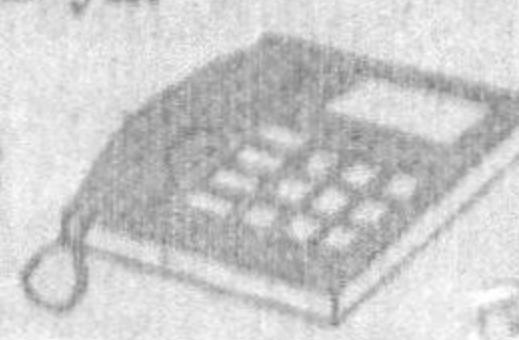
— Ҳой бола, сен мени биринчи
бор куришинги?

— Ҳа, дада.

А. АБДУҒАППОРОВ

тўплади.

- Рўйхатдан ўтиши тартиби № 000137
- Манзилимиз: 700083, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кучаси, 32-йй.
- Телефон: 33-44-25

ТОНГ ЮЛДУЗИ
Ўзбекистон болалари ва
ўсмирларининг газетаси

**Бош
муҳаррир
Умид
АБДУАЗИМОВА**

Таҳрир ҳайъати:
Наримон ОРИФЖОНОВ,
Омон МАТЖОН,
Гулнора Йўлдошева,
Марат ШАФИЕВ,
Феруза ЖАЛИЛОВА.

IBM компьютерида терилди ва
саҳифаланди. Офсет усулида
босилди. Ҳажми 1 босма табоқ
Буюртма — Г -0317,
7691 пускада босилди.
Қоғоз бичими — А-3.
Босишга тошнириш вақти 19.00
Тошнирилди — 18.30